

A készletelemzés célja a kereskedelmi egységeknél:

- Az optimálisnál nagyobb árumennyiség a ráfordításokat indokolatlanul növeli, a kisebb árukészlet pedig az elérhető bevételt csökkenti a vevő keresletének kielégítetlensége miatt.
- A kereskedelmi vállalkozásnak arra kell törekednie, hogy az áruforgalom zavartalan lebonyolításához kellően nagy, széles választékú árukészlet álljon rendelkezésre.
- Mindezek mellett figyelemmel kell lenni a hatékonysági követelményekre is, mert a készlet pénzeszközt /forgótőkét/ köt le és a készletezés költségekkel jár

Az értékesítés munkaszakaszában a humán erőforrásokkal kapcsolatos fontosabb ellenőrzési feladatok:

- megfelelő-e az adott forgalom lebonyolításához a rendelkezésre álló létszám,
- rendelkeznek-e pontos áruismerettel;
- milyen gyakran cserélődik a létszám;
- megfelelő-e a munkaerő utánpótlás a vállalkozásnál;
- milyen a munkahelyi légkör, segítik-e egymást a dolgozók;
- a kialakított bérrendszer alkalmas-e a dolgozók ösztönzésére;
- mennyire leterheltek a dolgozók; megfelelő-e a munkaidő kihasználás a vállalkozásnál.

15.

tétel

Az időbeli elhatárolások fogalma, fajtái és számviteli kezelése. Az időbeli elhatárolásokhoz kapcsolódó gazdasági események azonosítása, elszámolása.

Az **időbeli elhatárolások** az összemérés és az időbeli elhatárolások elvéből következő, a megbízható valós összkép ezen belül elsősorban az eredmény pontosítását célzó elszámolások. Az időbeli elhatárolás elve szerint a több évet érintő bevételeket, ráfordításokat olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az alapul szolgáló időszak és elszámolási időszak között megoszlanak. Az időbeli elhatárolással módosítjuk a tárgyév ráfordításait és bevételeit annak érdekében, hogy a beszámolóban érvényesüljön a valódiság elve.

Aktív időbeli elhatárolások:

Bevételek aktív időbeli elhatárolása:

Itt **kell kimutatni** minden olyan bevételt, melyek a mérlegkészítés után jelennek meg a vállalkozás számára pénzeszközként. Ide tartozik a járó bevétel elszámolása (bérleti díj, értékpapírok fordulónapig járó kamatbevétele, diszkont értékpapírok fordulónapig járó kamatbevétele, az értékpapírok árfolyamnyeresége, ha a pénzügyi realizálás a következő évben esedékes.)

Költségek ráfordítások aktív időbeli elhatárolása:

Olyan költséget, ráfordítást foglal magába, amely már kiadásként – pénzeszköz csökkenésként megvalósult, – de még nem jelentkezik költségként. (Ide soroljuk

a forgatási célú értékpapírok beszerzéséhez kapcsolódó bizományosi díjat, opciós díjat (ha ezeket nem aktiválják), az előre kifizetett költségeket, kamatokat, váltótartozást.)

Halasztott ráfordítások:

Ezek közé olyan tartozásnövekedést sorolunk, mely csak a jövőben lesz ráfordítás. E csoport körét a Szvt. írja elő (tartozásátvállalás, beruházási hitel és kötvénykibocsátás elhatárolt árfolyamvesztesége). Feloldása: Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a szerződés szerinti pénzügyi rendezéskor, a teljesítésnek megfelelően kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

Passzív időbeli elhatárolások

Bevételek passzív időbeli elhatárolása:

Ezek között kell kimutatni az olyan bevételeket, melyeknek már a pénzeszköz növekedése megtörtént, de még nem bevétele az üzleti évnek. Ide tartozik pl. az előre megkapott bérleti díj, valamint a költségek ellentételezésére kapott támogatás.

Költségek ráfordítások passzív időbeli elhatárolása:

A mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra. Ide tartozik a társaság által fizetendő kamat, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok árfolyamvesztesége, ha a következő évben, években realizálódik. Feloldása: Nyitás után vagy év közben a költségek, ráfordítások elszámolásakor.

Halasztott bevételek:

Halasztott bevételként kell elszámolni minden olyan eszköz növekedést, amely csak a jövő évben lesz bevétel. Ide tartozik az elengedett kötelezettség, a fejlesztési célra kapott támogatás, a térítés nélküli étvétel, a negatív üzleti vagy cégérték. Feloldása: A kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni.

Aktív időbeli elhatárolások (eredményt növelő) könyvelése:

Bevételt növelő elhatárolás:	T 3. Bevételek AIE – K 9. Bevétel
Ráfordítás csökkentő elhatárolás:	T 3. Költségek, ráfordítások AIE – K 5. (6., 7.), 8. Költség, ráfordítás
	T 3. Halasztott ráfordítások – K 8. Ráfordítás

Passzív időbeli elhatárolások (eredményt csökkentő) könyvelése:

Bevételt csökkentő elhatárolás:	T 9. Bevétel – K 4. Bevételek PIE
	T 9. Bevétel – K 4. Halasztott bevételek
Ráfordítást növelő elhatárolás:	T 5. (6., 7.), 8. Költség, ráfordítás – K 4. Költségek, ráfordítások PIE

A halasztott bevételek, halasztott ráfordítások gyakran több üzleti évet is érintenek. Feloldásuk vagy több év alatt (pl. ÉCS-arányosan), és/vagy valamilyen feltétel bekövetkeztekor történik.

2020. január 1-jétől Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni [az Szt. 32. § (8) bekezdése szerint] a szerződés elszámolási egysége (áfa nélküli) teljes szerződéses ellenértékének mérlegfordulónapi teljesítési fok arányában számított összege azon részét, amely meghaladja a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek)ben és a tárgyévben együttesen elszámolt nettó árbevételt.

Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni [az Szt. 44. § (7) bekezdés szerint] a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek)ben és a tárgyévben együttesen elszámolt nettó árbevételnek azt a részét, amely meghaladja a szerződés elszámolási egysége teljes szerződéses ellenértékének a mérlegfordulónapi teljesítési fok arányában számított összegét áfa nélkül.

A követelés-kötelezettség, hozam-ráfordítás és belső eredmény kiszűrési folyamatának ismertetése.

Adósság konszolidálás:

A konszolidált mérlegben csak a konszolidációs körön kívüli vállalkozásokkal szembeni követelések és kötelezettségek jelentkezhetnek. A bevont vállalkozások egymás közti követeléseit, céltartalékait, kötelezettségeit és a megfelelő időbeli elhatárolásokat ki kell szűrni. Ha ezek a két vállalkozásnál eltérő összegben szere-

pelnek, az eltérést az eredménykimutatásban, adósságkonszolidálás miatt keletkező konszolidációs különbözethez kell kimutatni.

Mit is jelent ez? a konszolidációs körbe tartozó vállalatok esetében az egymással szemben keletkezett követelések és kötelezettségek a konszolidált beszámoló szintjén nem értelmezhetők.

A hozamok (bevételek) és ráfordítások kiszűrése:

Az üzleti évben elszámolt, a konszolidációs körön belüli vállalkozások egymás közötti, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzet megítélése szempontjából jelentős összegű bevételeit és ráfordításait kell kiszűrni.

Árbevétel kiszűrése összköltség eljárás esetén:

Ha az értékesített eszköz a konszolidációs körön belül még állományban van:

- értékesítés nettó árbevétele (ÉNÁ) csökken az eladónál kimutatott teljes összeggel,
- az aktivált saját teljesítmények értéke nő az eszköz előállításának közvetlen önköltségével.

Ha a tárgyévben már kívülre értékesítették:

- ÉNÁ csökken a belülré értékesítőnél (eladónál) kimutatott teljes összeggel,
- ELÁBÉ vagy anyagköltség csökken a kívülre értékesítőnél kimutatott összeggel.

Árbevétel kiszűrése forgalmi költség eljárás esetén:

Ha az értékesített eszköz a konszolidációs körön belül még állományban van:

- ÉNÁ csökken az eladónál kimutatott teljes összeggel,
- Értékesítés közvetlen ktg-ei csökkennek az eladónál kimutatott összeggel.

Ha a tárgyévben már kívülre értékesítették:

- ÉNÁ csökken a belülré értékesítőnél kimutatott teljes összeggel,
- Értékesítés közvetlen ktg-ei csökkennek a kívülre értékesítőnél kimutatott összeggel.
- Az eredménykimutatáshoz kapcsolódó feladat: csak azok a bevételek/ráfordítások maradhatnak a konszolidált eredménykimutatásban, amelyek a külső kapcsolatokról erednek. Az összevont eredménykimutatásból el kell hagyni a konszolidációs körön belüli (belső) mozgásokból eredő bevételeket és ráfordításokat.

Tárgyi eszköz, immateriális jószág értékesítése:

Ha még konszolidációs körön belül van:

- Egyéb bevétel, vagy egyéb ráfordítás csökken az eladónál kimutatott összeggel,

- Ebben az esetben a konszolidásnál korrekcióra van szükség az elszámolt értékcsökkenés tekintetében is. A Vevő (pl. leányvállalat) ha magasabb értéken vette meg az Anya vállalattól a tárgyi eszközt, immateriális jószágot, akkor a tárgyévben több értékcsökkenést számolt el, mintha az értékesítés nem történt volna meg. Ezt az értékcsökkenési különbözetet is figyelembe kell venni a konszolidációnál. Vagyis azt az állapotot kell visszaállítani, mintha ők egy céggént működtek volna. (a példa esetében a leányvállalat saját tőkéjét kell módosítani.)

Ha már körön kívülre továbbértékesítették:

- Egyéb bevétel, vagy egyéb ráfordítás csökken a belülré értékesítőnél kimutatott összeggel,
- A kívülre értékesítőnél kimutatott könyv szerinti értékkel csökkentjük az anyagköltséget, vagy az ELÁBÉ-t, vagy az egyéb ráfordításokat, forgalmi költség eljárásnál pedig az értékesítés közvetlen költségét.

Hitel, kölcsön kamata:

- Pénzügyi műveletek bevételei csökkennek a hitelezőnél kimutatott összeggel,
- Pénzügyi műveletek ráfordításai csökkennek az adósnál kimutatott összeggel.

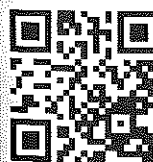
(Eredményszűrés ennél a tételnél nem jelentkezik, de az egyes pénzügyi bevételeket és ráfordításokat ki kell szűrni.)

Térítés nélkül átadott eszközök:

- Az egyéb ráfordítások csökkennek az átadónál kimutatott összeggel,
- Az egyéb bevételek csökkennek az átvetőnél kimutatott összeggel (ha a bevételt elhatárolták, akkor az időbeli elhatárolást csökkentjük).

Belső (közbenső) eredmények konszolidációja:

Az eszközök konszolidációs körön belüli beszerzéskor egymásnak felszámított hasznok kiszűrését jelenti. Az ilyen eszközt olyan értékre kell helyesbíteni, amilyen azzal az elsőként (a konszolidációs körbe tartozó) kapcsolatba kerülő vállalat azt a mérlegébe beállította volna. A cél, hogy az összevont beszámoló csak a konszolidációs körből kilépő teljesítményeket tartalmazza.

Esettanulmány a Billingo jóvoltából

billingo.hu/okj-tetel15